

2024: Het jaar van de Huismus

Waar huist de mus?

Wanneer begon je interesse voor vogels? Dat is achteraf meestal niet met zekerheid vast te stellen. Misschien wel op dat terrasje waar een Huismus het laatste restje van je appelgebak van het schoteltje pikte. Zo brutaal en zo dichtbij, dat valt niet te negeren. Dit doodgewone vogeltje is door Vogelbescherming en Sovon gekozen tot vogel van het jaar. Want ook al is de Huismus een van de bekendste en talrijkste broedvogels in ons land, toch kan hij wel wat extra aandacht gebruiken.

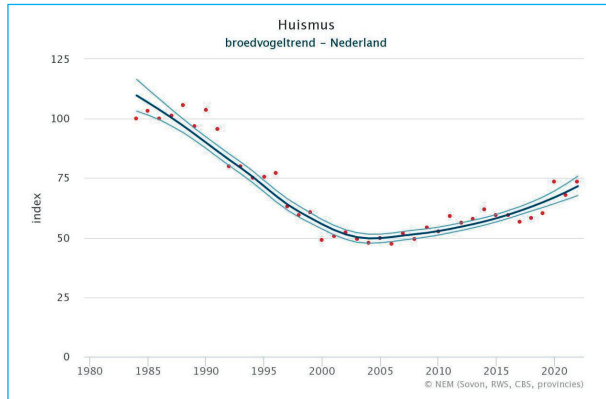
■ Lida Zaremba

Doordat de Huismus een typische stadsvogel is en zich zo dicht bij mensen waagt, zou je kunnen denken dat het wel goed gaat met de soort. Bij de Nationale Tuinvogeltelling staat de Huismus al jaren ongeslagen op de eerste plaats. Maar toch gaat het minder goed dan je zou denken. Sinds 1980 is de soort in Nederland met zo'n 60% afgeno-

men, een trend die ook in de landen om ons heen te zien is. De Huismus staat daarom op de Rode Lijst van bedreigde soorten. Gelukkig is het aantal broedvogels de laatste jaren gestabiliseerd en is zelfs een licht herstel te zien, maar de aantallen zijn nog ver onder het niveau van de jaren tachtig van de vorige eeuw.

De achteruitgang in het stedelijk gebied wordt onder andere veroorzaakt door veranderingen in bouw (minder ouderwetse dakpannen), beheer van openbaar groen en verstening van tuinen. Ook op het platteland heeft de Huismus het moeilijk door onder andere het verminderen van graanteelt en het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Onderzoek naar broedsucces

Belangrijk voor herstel van de Huismus is het verbeteren van de beschikbaarheid van voedsel en nestgelegenheid. Vogelbescherming en Sovon starten dit jaar daarvoor diverse landelijke projecten. De resultaten van deze projecten moeten leiden tot betere bescherming van de soort.

Een van de hoogtepunten van het jaar wordt het onderzoek naar broedlocaties. De Huismus is heel veelzijdig in zijn keuze, naast dakpannen en nestkasten worden nesten gevonden in de gekste hoekjes en gaten. Doordat de nesten zo goed verstopt zijn is het nog niet duidelijk welke plaatsen het meest populair zijn. Vogelbescherming en Sovon organiseren daarom de telling 'Waar huist de mus' waar iedereen aan mee kan doen. Deze telling is bij het verschijnen van de Fitis nog niet geopend. In onze nieuwsbrief zullen we je laten weten hoe je waarnemingen over broedgevallen kunt doorgeven.

Jaarrond Tuintelling

Voor iedereen die fan is van de Nationale Tuinvogeltelling is er goed nieuws: Sovon heeft ook een mogelijkheid om jaarrond je tuintelling door te geven. Omdat deelnemers aan deze telling gedurende het hele jaar in hun tuin tellen, geeft dit een goed beeld van het aantal Huismussen vóór en na

FIGUUR 1: Ontwikkeling broedvogeltrend van de Huismus. Bron: Sovon

het broedseizoen. Sovon gaat de telgegevens, die al sinds 2015 verzameld worden, dit jaar analyseren, wat hopelijk leidt tot meer kennis over het broedsucces van de Huismus. Wil je meedoen, kijk dan voor meer informatie of aanmelden op <https://jaarrondtuintelling.nl>.

Wat kun je zelf doen?

Daarnaast is het nuttig en vooral leuk om te kijken wat je zelf kunt doen in je eigen tuin of omgeving om deze aantrekkelijker te maken voor de Huismus. Het zal voor niemand nieuws zijn dat een betegelde tuin voor geen enkele vogel interessant is. Een paar bloempotten met lavendelstruiken is niet voldoende, vogels hebben struiken en heggen nodig waar zij kunnen schuilen voor bijvoorbeeld de kat van de buren. Bovendien levert dat meer voedsel op. Dus haal die tegels uit je tuin en zet er een paar mooie struiken en planten in. Ook een kaal zanderig plekje wordt zeer gewaardeerd. Huismussen nemen graag een zandbad om zich te ontdoen van parasieten zoals luizen en mijten. Twijfel je of er voldoende broedmogelijkheden in de buurt zijn, overweeg dan om een mussenhotel op te hangen. Huismussen broeden graag dicht bij elkaar, in mussen-

Mannetje **HUISMUS** Foto: Lida Zaremba

hotels zijn meestal drie nestruimten naast elkaar gemaakt. Maar je kunt ook enkele nestkasten dicht bij elkaar ophangen. Of betrek je burens erbij en besluit samen om wat nestkastjes op te hangen. Zeker als je tuin regelmatig bezocht wordt door een groep mussen, is dat de moeite waard.

Wil je in de herfst en winter Huismussen naar je tuin lokken, dan kun je het beste bijvoeren met onkruidzaden, zonnebloempitten, pinda's of broodkruimels. Het kan even duren voor ze daarop reageren, maar als ze je tuin en het zaad eenmaal gevonden hebben, dan kun je rekenen op een dagelijks bezoek.

Bijzondere ontmoetingen

De Fitis heeft een rubriek Bijzondere Ontmoetingen waarin leden in het kort hun verhaal kunnen vertellen over een vogelontmoeting die een bijzondere indruk gemaakt heeft. In de volgende Fitis zou ik graag een

verzameling Bijzondere Huismus Ontmoetingen willen zien. Geniet jij ook zo van de Huismussen die zitten te tjilpen, bakkeleien, badderen of de restjes eten van je bord pikken? Of heb je nestelende mussen en uitvliegende jongen? Schrijf er een stukje over en mail dat naar fitis@vwgzk.nl.

Meer informatie over de Huismus

<https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huisumus>

Bronvermelding

- <https://www.sovon.nl/actueel/nieuwsberichten/2024-wordt-het-jaar-van-de-huisumus>
- <https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/2024-jaar-van-de-huisumus>